

তাৰিখ ০০০ মে ১৯৯৩
শুক্ৰবাৰ

মোহাম্মদপুর প্রিপারেটরি গার্লস স্কুলে বিতক

ইয়রত খান

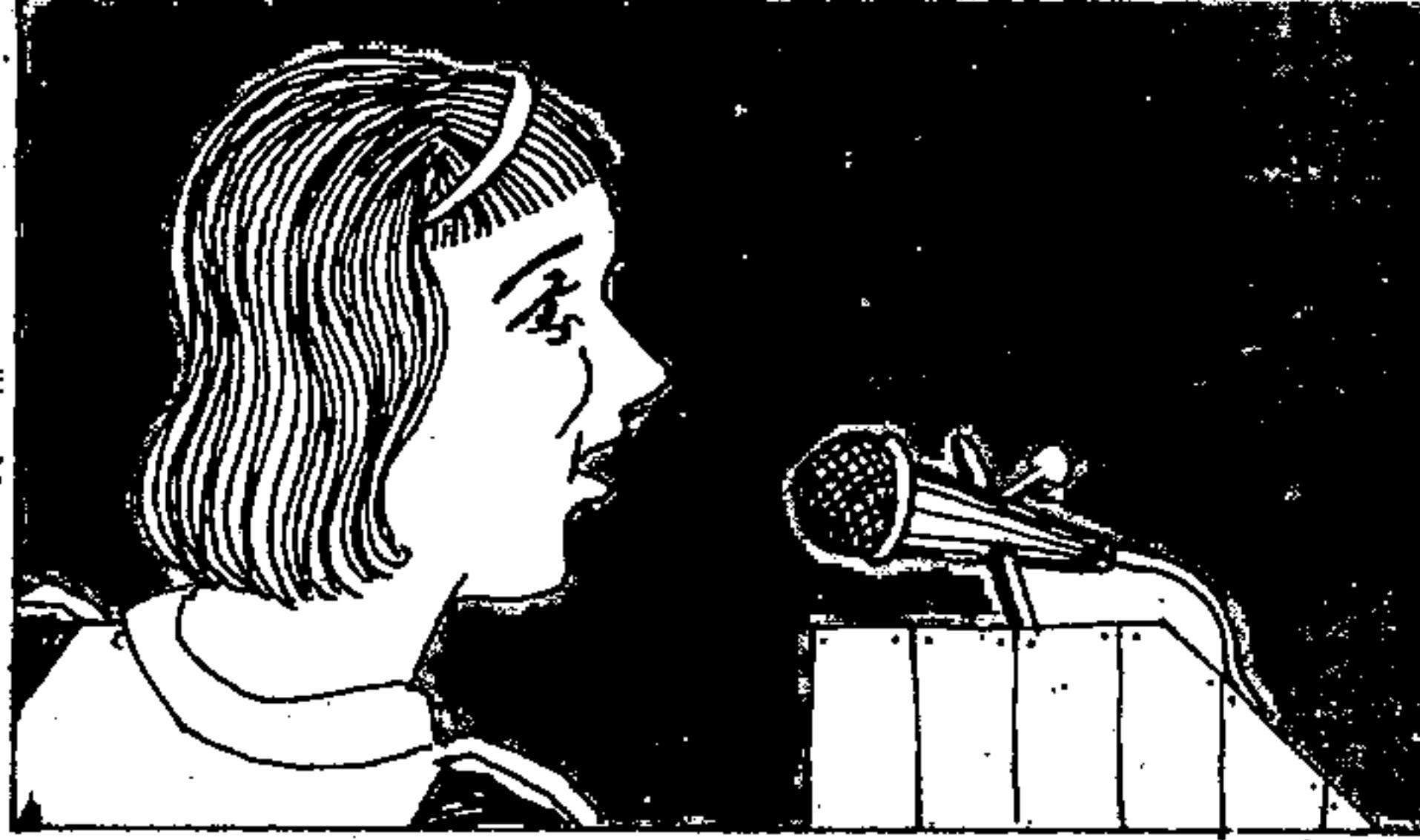

রাজধানী ঢাকার
যে কটি শিক্ষা
প্রতিষ্ঠানে বিতক
চর্চকে ওৱত্তেৰ
সঙ্গে দেখা হয়,
তাৰ মধ্যে

মোহাম্মদপুর
প্রিপারেটরি গার্লস

স্কুল এন্ড কলেজ অন্যতম। এখানে
বিতককে সহপাঠ হিসেবে পড়ানো হয়।
স্কুল পৰ্যায় থেকেই এখানকাৰ যেয়েদেৱে
বিতককে ক্ষেত্ৰে দক্ষ কৰে গড়ে তোলা
হয়। জাতীয় টেলিভিশন বিতক
প্রতিযোগিতায়ও এ স্কুলেৰ বিতকৰিকা
যোগাতাৰ স্বাক্ষৰ রাখছে। এখানে
বিতকৰিকেৰ সংব্যাও উল্লেখযোগ্য।
বিতককে অনুষ্ঠান আয়োজনে স্কুল কৃত্পক্ষ
ও ছাত্ৰীৱা খুবই তৎপৰ। প্রতিবছৱই
অনুষ্ঠিত হয় আন্তঃশ্ৰেণী বিতক
প্রতিযোগিতা। গত ৭ জুলাই অনুষ্ঠিত
হয়েছে ১৯৯৯ সালেৰ প্রতিযোগিতাটি।
প্রতিযোগিতাৰ উদ্বোধনী ঘোষণা কৱেন
চাকা বিশ্ববিদ্যালয়েৰ দৰ্শন বিভাগেৰ
অধ্যাপক প্ৰথ্যাত দার্শনিক ড. আমিনুল
ইসলাম। তাৰ কথা— 'জীবনটাই একটা
বিতক। সত্যকে যিথাৰ আড়াল থেকে
মুক্তি দেওয়াই বিতককেৰ লক্ষ্য।' উদ্বোধনী
অনুষ্ঠানে শুভেচ্ছা বক্তব্য রাখেন হাসান
আহমেদ চৌধুরী কিৰণ। সভাপতিত্ব কৱেন
স্কুল ও কলেজেৰ অধ্যক্ষ মিসেস জাকেৱা
ৱহমান। সভাপতিৰ ভাষণে তিনি বলেন,
সংসাৰ জীবনেৰ জন্যও বিতক প্ৰয়োজন,
কেননা এখানেও প্রতিনিয়ত সিদ্ধান্তহীনভা
দেখা দেয়।

প্রতিযোগিতাৰ চূড়ান্ত পৰ্বে নবম শ্ৰেণী
দশম শ্ৰেণীৰ সঙ্গে এবং সঙ্গম শ্ৰেণী অষ্টম
শ্ৰেণীৰ সঙ্গে প্ৰতিশ্ৰুতি কৱে। নবম ও
দশম শ্ৰেণীৰ মধ্যে অনুষ্ঠিত বিতককেৰ বিষয়
ছিল 'একমাত্ৰ আজনিভৱশীলতাই নাৰীকে
যৌবনকৰ অভিশাপ থেকে মুক্তি দিতে
পাৰে।' নবম শ্ৰেণীৰ পক্ষে নিশ্চাত
নাজনীন, সুমী ও সোনুতা এবং দশম

শ্ৰেণীৰ পক্ষে মাসুদা ইয়াসমিন, তাৰিন
ৱহমান ও ফাহিমা মানুন অংশগ্ৰহণ
কৱে। নবম শ্ৰেণী বিজয়ী হয়। সবচেয়ে
আকৰ্ষণীয় বিতকটি অনুষ্ঠিত হয় সঙ্গম ও
অষ্টম শ্ৰেণীৰ মধ্যে। বিষয় ছিল
'বাংলাদেশেৰ সঙ্গীত শিল্পৰ ধৰণসেৱ
পিছনে ব্যান্ড সঙ্গীতেৰ প্ৰভাৱ সবচেয়ে
বেশি।' পক্ষে অষ্টম শ্ৰেণী, বিপক্ষে সঙ্গম
শ্ৰেণী। পক্ষেৰ বক্তাৰা বলেন, ব্যান্ড সঙ্গীত
উচ্চ শব্দসম্পন্ন। এটা শব্দ দূষণেৰ জন্য
দায়ী। এ গানেৰ শিল্পীৱা গানেৰ চেয়ে

নাচানচি বেশি কৱেন। এ জন্য একে
নতুণীত বললৈ ভালো হয়। তাৰা বলেন,
লালন শাহ, রবীন্দ্ৰনাথ, নজীৰুল- তাঁদেৱ
গানেৰ মাধ্যমে মানুৰেৰ অস্তৱেৱ কথা
বলেছেন এবং এদেৱ গানই আমাদেৱ
গৰ্বেৰ বিষয়। অলাদিকে বিপক্ষেৰ বক্তাৰা
বলেন, ব্যান্ড সঙ্গীত জীবনমুখী। 'কনসাট
ফ্ৰ লাইফ' এৰ একটি ঝুলন্ত উদাহৰণ।

ইসলাম। বিচাৰক হিসেবে অন্যান্যেৰ মধ্যে
ছিলেন হাসান আহমেদ চৌধুৰী কিৰণ ও
তাৰিকুল ইসলাম লিটন।
পুৱনৰ বিতকৰীৰ আগে দশম শ্ৰেণীৰ
ছাত্ৰীৱা 'আমি পৱাঞ্জিত' এ বিষয়েৰ ওপৰ
একটি চমৎকাৰ প্ৰয়ানচটে (ভৌতিক)
বিতক দৰ্শকদেৱ উপহাৰ দেয়। এ ধৰনেৰ
বিতক সচৰাচৰ অনুষ্ঠিত হয় না। এতে
বিতকৰিকাৰ বিভিন্ন মৃত ব্যক্তি যেমন নবাব
সিৱাজ উদ্বোলাই, ইয়াহিয়া খান প্ৰমথেৰ
ভূমিকায় অবজীণ হয়। এ বিতকে বিভিন্ন
চাৰিত্ৰেৰ পক্ষে নিশ্চাত নাজনীন, ফৌজিয়া
ৱহমান ও ৱৰাইয়া হাসিন এবং বিপক্ষে
দিলৱাৰা আহমেদ, মারিয়া এহসান ও
ৱায়হান কাদিৰ অংশগ্ৰহণ কৱে। উপস্থিত
শতশত দৰ্শককে প্ৰচুৰ আনন্দ দেয়।

চূড়ান্ত প্রতিযোগিতাৰ আগে তিবদিনব্যাপী
বারোয়াবি বিতক প্রতিযোগিতা অনুষ্ঠিত
হয়। বিতককেৰ বিষয়গুলো ছিল যথাক্রমে
১. এ মুহূৰ্তে দেশেৰ জন্য প্ৰয়োজন ... ২.
শিক্ষা প্ৰসাৱেৰ জন্য প্ৰয়োজন ..... এবং
৩. নকল প্ৰবণতাৰ রোধে শিক্ষকেৰ চেয়ে
অভিভাৱকেৰ ভূমিকাই বেশি। তিনদিনেৰ
এ প্রতিযোগিতায় প্ৰায় ১০০ জন বজা
অংশগ্ৰহণ কৱে। এদেৱ মধ্য থেকে শীৰ্ষ
১০ জনকে পুৱনৰ জন্য মনোনীত কৱা
হয়। এৱা হচ্ছে— নুসৱাত বিনতে
নেওয়াজ, রুমানা সুলতানা, সিফাত-ই-
জাহান, তাহিমা বিনতে ৱহমান, শায়লা
আজাদ, মোন্তাফা নাজনীন, হুৱামা
মাকসুরা, সৈয়দা সাহাৰ মালিক, ফৌজিয়া
ৱশিদ ও শেখ মনজিলা হক। সমগ্ৰ
প্রতিযোগিতাৰ সমন্বয়কাৰী ছিলেন
বিতককেৰ দায়িত্বপ্রাপ্ত শিক্ষিকা মহতাজ
বেগম।